

HEVES ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI-DÍJ:

Egész évre . . . 8 kor. Negyed évre . . . 2 kor.
Fél évre . . . . 4 kor. **Egyes szám 20 fillér.**

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

MACZKY EMIL.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Heves és Vidéke” szerkesztőségéhez, az előfizetési és hirdetési díjak, valamint nyilttéri közlemények a „Heves és Vidéke” kiadóhivatalához címzendők.

A választási jog kiterjesztése.

A rohamosan fejlődő korszaknak kitérni vagy őt elkerülni nem lehet. A szellem, mely a tömegeket mozgásba hozza, a legnagyobb erő ezen a világon s meghódolni előtte kötelessége a kormánynak és minden hatalmi tényezőnek. Napról napra szélesbedik és erősödik az a kör, amely az általános és természetesen titkos választói jog zászlója alá esküszik. S itt nem beszélünk a proletárokról, a szociáldemokratáról hanem a művelt s valóban szabadelvű polgárság azon tömegéről, mely immár belátta, hogy jogot kell adni a népnek, jogot mielőtt még az harcera készülve követelné. A közügyek intézésében részt kell biztosítani azon állampolgároknak is, akik a vagyontalan, vagy kevésbé vagyonos osztályt alkotják.

Jó lélekkel állíthatjuk, hogy Magyarországon már megérett a hangulat a választási jognak nagy-szabású kiterjesztésére. Az első lépést ehhez megtette Széll Kálmán kormányra lépése alkalmával midőn kiadta az üdvös rendeletet hogy az adóhátralék nem képezheti a választói jog felfüggesztésének okát. Háromszázezer választó-

val több lett egyszerre s mi káros következményét látta ennek az országnak? Csak hasznát láttuk mert a választók számának szaporodása anyagi okokból is a választások tisztaságát mozdítja elő.

A strucpolitikát nem lehet már tovább folytatni. A nemzetközi szociáldemokrácia a legutóbbi időben óriási lendületet vett a fővárosban. Budapest ipari munkásainak hetvenöt százaléka közvetve vagy közvetlenül a szociálista szakszervezetekhez tartozónak vallja magát és rohamosan terjed a Marx és Lassale eszméje az egyetemen valamint kishivatalnoki körökben. Viszont a vidéken és pedig a legmagyarabb alföldön az új szociálista párt a Mezőfi-féle újjászervezett szociáldemokrata párt hódít amely abban különbözik a régi párttól, hogy respektálja a nemzeti lobogót s nem vallja magát nemzetközinek. Szóval néhány százezerre rug már Magyarországon a szociáldemokráciával többé-kevésbé szaturált állampolgárok száma, akiknek első és főkövetelése az általános titkos választói jog. E nagy tömegnek kívánságát respektálni tartozunk, midőn látjuk, hogy a polgárság a burzsoá nagy tömege is ha nem is az általános

titkos választói jogot, de minden-esetre a választói jognak nagy mérvben való kiterjesztését kívánja Németországban és Franciaországban, Angliában az Egyesült Államokban és egyebütt is általános a választói jog s nagyon téved az, aki azt hiszi, hogy a szociáldemokraták vitézként ki. Hanem igenis kivívta az emelkedett korszak, művelődő polgárság. És ki fogja vivni Magyarországon is melynek szégyenfoltja az, hogy csaknem ugyanannyi választója van szabadság és alkotmány dacára mint volt 1848-ban.

Hogy mi mégis nem kardoskodtunk az általános választói jog mellett, hanem annak kiterjesztését követeljük egyelőre, annak okát hazánk nemzetiségi viszonyaiban találjuk. Mert megeshetnék esetleg, hogy az irridenták és pánszlávok olyan számban kerülnének az országgyűlésbe, hogy ott a rendet felforgatnák.

Ha ez nem lenne, az általános választói jogért szállanánk a sikra mert ez felel meg az alkotmányos népkormányzat elvének.

Intéző köreink haladnak a korszakkal s nem zárkoznak el a választási jog kiterjesztése előtt. Ennek a módja a cenzus ötven,

HEVES ÉS VIDÉKE TÁRSADALMI

A szürke ember.

Dobált, cibált a sors szeszélye,
Az élet rosszul bánt velem.
Megesaltak mind a vágyak, álmok,
Megesalt az első szerelem.

Igy lett belőlem szürke ember,
Józan, rideg mindennapi.
Csak mélyen, mélyen a szívemben
Maradt a multból valami.

Valami halvány fény sugarra,
Merengő, méla hangulat,
Mely hébe-hóba felderíti
Magános éjszakáimat.

Ilyenkor lánggra gyul a lelke
És újra álmot álmodok
A dicsőségről, szerelemről . . .
Mig újra össze roskadok.

Ilyen az elsüllyedt hajóból
Kálló árbóc a vizen,
Ilyen a messzi csillag fénye
Ködös, bus őszi éjjelen.

E hangulat is mind ritkább lesz.
Haj! napról napra feledék!
Ősz szál se lesz tán még a hajamban
S én már egész öreg leszek.

SZOMBATOS ELEMÉR.

Tavaszi.

Irta: FÁI NÁNDOR.

Az öreg Bedő jól elmagyarázta az építőmesterének, hogy a lakóháiban első, második és harmadik főkellék: a kényelem. Oly szélesek voltak a szobák, a veranda, mintha egy zászlóaljra számítottak volna. Pedig mindössze hárman éltek a lakásban a cselédségen kívül: Bedő a dús gazdag szappanos, a felesége, meg leányuk, Lujza.

Kert is volt a ház végében s ilyenkor, orgona virágzása idején, a leány a lugásban töltötte minden szabad idejét: sóvárogva, epedve, mikor esendül meg az ő számára is az igaz tavasz dala. S amint az illatban fürdő napsugár szöghaját kissé világosabbra zománcolta és megvillogtatta fátyolos szemét: tavasz volt a leány a tavaszban.

Bosszuság ült ki egy pillantásra az arcára:

— Nines itthon senki, Gábor bácsi — mondta.

Fehérhaju ingatagjárású öreg ember felelte:

— Tudom, tudom. De hát a Gábor bácsinak így nem szabad idejönnie? — évődött az öreg szolid gunnyal.

Mindebben pedig az volt a legpompásabb, hogy a bácsi igaz meggyőződéssel Gábornak nevezte magát, pedig valamikor Mihály nevet adott neki a papja. Csakhogy legalább egy félszázad óta Gábor bácsinak hívták a vén kotnyelest — az Isten tudja már miért, — úgy, hogy már maga is elhitte és nyugodt lélekkel mászkált a városka egyik családjától a másikhoz. Ő volt a „békéltető lélek” aki szerenesesen mindig a legalkalmatlanab pillanatban érkezett. Nem volt oly familia, amelyikkel rokonságot ne bizonyított volna. Ezzel csak nem törődtek, de a békéltető rohamaitól fázott mindenki.....

— No, ne félj, majd én egyengetem az utatokat, — kedveskedett az öreg.

Lujza arca egyszerre vérvörösbe borult:

— Már meg mibe irtja magát Gábor bácsi?

— Ejha, de borzasztó ártatlan lettél egyszerre. Hanem délelőtt boldog voltál, ugy-e, mikor errefelé defilírozott az ablakod alatt a fiatal ur? Bizony Isten jóra való

esetleg hetvenöt százalékkal való leszállítása lehet csak s ezenfelül az értelmiségi szakhoz kötött választói jognak olyatén kiterjesztése, hogy s jog megadassék mindenkinék, aki törvényes kort elérte és négy középiskolát végzett.

S ha majd sikerül a vajdó nemzetiségi kérdést valahogy rendezni meg fogjuk adni az általános választói jogot is.

A jog kiterjesztésének felette áldásos következményei lennének Tiszta lenne minden választás úgy az országos mint a községi. A nagy tömegeket már nem lehet megvesztegetni s presszióval és félrevezetéssel sem lehet úgy hatni például ötezer választóra, mint egyszerre.

Jogos követelés az is, hogy a választói jog kiterjesztésével apasztassák a törvényhatósági és községi képviselők száma, mert valóban nevelésesek ezek az óriási kupaktanácsok, melyekben ahány fej, annyi vélemény. Az ötven százalékkal kisebb képviselőtestületek, melyeknek tagjait korruptió és helyi panamak nélkül választják meg, többet jövedelmeznének az országnak mint három egymás után következő jó esztendő.

Készüljünk el tehát a választói jog kiterjesztésére és mozdítsuk elő tőlünk telhetőleg.

A vidéki sajtó.

Oh, be sokan szeretik illetni ocsárló szavakkal, be sok ellensége van annak! Isten látja a lelkünket most sem azért foglalkozunk e kérdéssel, mintha a sértett önértet hangja készülne kitörni belőlünk méltó haraggal. Távol van ez tőlünk. De érdemes foglalkozni e kérdéssel mégis. A sajtó az ötödik nagyhatalom, mint mondani szokás. A sajtó azonkívül kétségtelenül nagy vezetősereppel rendelkezik a társadalomban a kinövésék tehát így a társa-

kinézésü legény, tisztára nem értem, mit veszekszik az „ekszeleenciás“ apád.....

Nem folytathatta tovább, egyszerre elállt a szava: ott állott előttük Ráden Gyula. Boldog szédület kapta meg a leányt, az öreg meg roppant kómikusan vállába huzta a fejét és kismopolygott a lugasból.

Mindaketten azt érezték, hogy kapkodnak a levegő után. A leány mintegy lehelte:

— Gyula, mikép jött maga ide?

A réveteg tekintet egyszerre a férfi nézésévé vált:

— Bementem a lakásukba. Ninesenek itthon a szülői... Eljöttem, mert nem élet ez így, csak vegetálás... Mindent megpróbáltam... Kimentem külföldre, de a szívem itt bujdosott mindig. Visszakerültem Budapestre... Épületterveket kellett rajzolnom és a fülemben az ön beszéde zsongott. — Tompán, szaggatottan suttozta tovább:

— A fővárosban is meghallottam az itteni „jóhíreket.“ Az embernek vannak jóakarói, akik besugják... Az atyja meg akarta az „üzletet“ egyik konkurensével,

dalom nagy kárára lehetnek. Foglalkozni velük tehát felette érdemes, szellőzzük tehát egyelőre a vidéki sajtót.

Husvét napja volt. Felöltötték e napra fővárosi lapjaink ünneplően csillogó, drága köntösüket. Régi mondás, ne ünneplőben nézzük az embereket, mert a diszes ruha könnyen téves következtetésekre vezethet. Hogy mi mégis az ünneplőt vettük annak azaz oka, hogy a csillogó dísz alól is nagyon kilátszott a lóláb, a kárhozatos hétköznap sállak.

Mert épp a fővárosi lapok azok amelyek a lelkiismeretes uttól a legtávolabb állanak a melyektől az egyöntetőség a legjobban hiányzik. Nines két lap amelyik egyenlő volna s nines lap amely tisztán az igazság szempontjából mérlegelné az eseményeket.

A fővárosi sajtó beavatottjai tudják ezt legjobban. Majdnem mindegyik nagy lapnak megvan a maga nagy Maecenasa akiknek szemüvegen látja aztán az összes jót és rosszat a nagyhatalmak egyike. Titkos dolog ez, mégis ismeretes. Ismeretes, különösen azok előtt akik nem egy lap olvasói, de átlapoznak naponta többet is. Így az újságolvasás főkélléke ma napság már nem a betűk egybeolvasása hanem inkább a sorok között való olvasni tudás. Újságírói körökben jól tudják azt, hogy melyik lapból, mit és hogyan higgyenek el. X lap Y elvei szerint irat. Y lap Z elveit szolgálja. Az igazságosság, s az újságíró elvi meggyőződése csaknem mindenütt háttérbe szorul, az irány a pápaszem, amelyet a nagy Maecenás visel. De hisz ez nem új dolog. Magyarországon nines lap, amely érdek nélkül, elvek korlátain kívül tisztán a pusztá esemény egyszerű nem csavart logikájával élne lehet, hogy a szükség és a viszonyokhoz való alkalmazkodás az oka, de bármint van szomorú.

Sok hiba oka a nagy elterjedtsége a lapok létesítésének. Több a lap, mint azt az olvasó közönség megbírná. Így van aztán, hogy egymást tullicitálva iparkodik ki-ki megszerezni a maga feltűnő ünnepi köntösét. De ez hagyján, hiszen ez csak jóra vezethetne. Ámde amellet első főszerpet viszi a nagy szenzáció hajhászat.

— Egy-e?... A leánya lett volna az áru..... Ne, ne tiltakozzék. Tudom azt is, hogy akit én szeretek, nem csinált a szívéből eladó cikket... Eljöttem. — Most már villámlott az elfojtott szenvedély: — Itt vagyok teérte... te... te mindenségem!...

Egy gondolatnyit hátralépett mindakettő végighullámozott rajtuk egy édes bódulás, aztán féltő erőszakkal ölelték át egymást s izzó esőkokban fuldokolva lehelték egymásba lelküket.

A természet rendje megváltozott volna, ha ekkor, éppen ekkor Gábor bácsi a lugasba nem jó.

Kedvesen arrogáns nyugalommal szolt: — Csak azt akarom mondani, hogy hazajött az atyád, Lujzi.

A leány még mámoros volt a boldog szédülettől, a férfi vad elszántsággal huzta őt maga után és vitte az öreg elé:

— Édes bátyám, eljöttem a lányáért.

Az apában szinte bennakadt a bámulat. Ráden pedig szinte kiabált:

— Hallottam, hogy máshoz akarja adni

A legkomolyabb lapoknak is nagy szükségük van erre, amivel aztán lesülyednek a komoly nagyhatalmak a kávénehik hirtgyártó asztalaivá, ahol megszólnak mindent s garmadára hordják a valótlán híreket, mint szenzációkat. És ha más anyag nines, jót ütnek egymáson, hogy más közönség híjján legalább cirkust kedvelő közönséget megszerezzék. Mert a fő, hogy fogyjon.

Ilyenek az állapotok a fővárosi napsajtónál. Mert nem véletlen ám, nagy elterjedtsége azon körülménynek, hogy a lapok jelentéseit mindenütt legalább két-kedéssel fogadják, ha hazugnak nem is bélyegzik.

Ezért ne ítéljük meg a vidéki sajtót ha szerény is, ha alakban tartalomban kissé el is marad fővárosi testvéreitől. A vidéki sajtó azért mégis nélkülözhetetlen, sok, nagyon sok tekintetben. Így mindjárt az őszintesége a függetlensége is sokkal nagyobb lévén, feladatának is jobban állhat. Meg aztán a fenn említett okoknál fogva a fővárosi sajtó nem is foglalkozhat egyes vidék érdekeivel, a miket pedig a vidéki sajtó nagy lelkiismerettel tekint feladatának.

H I R E K.

— **Előfizetési felhívás.** Kérjük azokat a tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése március hó 31-én lejárt, hogy előfizetésüket a mult számunkhoz mellékelt postautalványon sziveskedjenek minél előbb beküldeni, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne legyen.

— **Tiltakozó népgyűlés.** Folyó hó 26-án vasárnap városunkban is lesz tiltakozó népgyűlés a katonai javaslatok ellen örömmel vettük tudomásul, hogy Hellebronth Géza a nagyfügedi kerület országgyűlési képviselője, Eitner Zsigmond, Lovászi Márton, Molnár Jenő és Okolicsányi László országgyűlési képviselők kíséretében városunkba érkeztek.

— **A duna-ünnepély.** Fényes kivilágítással, tűzijátékkal és számos szemet-szájját kápráztató tűzijátékkal egybekötött ünnepélyt terveztek Budapesten. Az ünnepély védnökségét öfelsége elfogadta amiért

a leányát. Nohát se ön, se az én apám ne örüljön neki. Mert Lujza az enyém lesz.

Odaugrott a kábultan remegő leányhoz, esőkaival elhalmozta az ajkát, az arcát, a haját. Azután diadalmasan nézett Bedőre, aki megkövülten állott ott.

— Nos nem elég? .. Itt van hát még... még!... suttozta Ráden és esőkokkal borította a leány kezét, karját, nyakát. Azután szeliden folytatta:

— Édes, jó bátyám, mit ellenségeskednek maguk az atyámmal, mikor mi ennyire szeretjük egymást.

Gábor bácsi szeméből egyszerre pattogni kezdett a derü. Az első szavakat csak úgy dadogta a csodálkozástól, de a másik pillantásban ismét a kedves, arrogáns öreg lett:

— Igaz is: mit ellenségeskednek? — mondta. — Béküljenek ki az öregek. Még ma. Hadd legyen a familiában is végre tavasz ....

...S az öreg Bedő könnyein át mosolygott hol Gábor bácsira, hol: — a gyermekeire.

számos főúri család is bejelentette részvétét. A nagyszámu rendező bizottság erős aktiót fejt ki az irányban, hogy a külföldről és a vidékről minél többen látogassanak el a fővárosba. A fővárosba május első napjain ugy a vidékről mind, a külföldről külön vonatok jönnek, az alkalomra jövő vendégekkel. A terv kidolgozása is szépen halad. Huszonegy ágyudörgés jelzi majd az ünnepély kezdetét. Aztán a király palotája elé megy, melyet ő felsége saját költségén világított ki, 20000 iskolás gyermek, akik énekel üdvözlik a királyt. Aztán kezdődik a tüzijáték. A Gellért hegy tetejéről állandóan magas tűoszlopot lövelnek fel. Itt mutatják be tüzi képekkel Moul-Peleé romlását. Ezeket követi a dunai összes hadihajók részvételével rendezett kis háború. A folytatás a Margit szigeten lesz, ahol egy villanyos esengő jelzésével a összes bandák a Rákocyyal fogják a nép tudtára adni az ünnepély végét.

— **Uj menetrend.** Körülbelül két hete annak, hogy a miskolci üzletvezetőségnek küldöttség járt az irányban, hogy Kaál-Kápolna és Heves állomások közt egy este közlekedő vonat létesítsék. Mint örömmel értesülünk a küldöttség nem járt hiába, mert, már tegnap leiratban értesített a hevesi előjáróság, hogy az este közlekedő vonat megadatott és már május 1-től fogva minden nap 6 óra 30 perckor Hevesre érkezik.

— **Egy veszedelmes szélhámós letartóztatása.** Nyíri János jászkiséri lakost több pélyi lakos felismerte a hevesi vásáron, hogy ő volt az aki egy pesti ural Pélyen járt és háromszoros értékű hamis pénz ígéretével többeket megcsalt. Lapunk múlt heti számában már jeleztük az esetet, de csak elenyészően kiesiny a jelzett összeg mit akkor írunk, mert vagy harminc ember van eddig a ki lépre ment. A hevesi esendőség alaposan gyanúsította bűnrészesség Nyírit már konok tagadása miatt is, mert nem akarja meg nevezni az illető pesti urat, sőt azt állítja, hogy ő tőle is 200 koronát esalt ki a mi ugyan nem lehetetlen, de mások egész vagyonukat többen fillérenként összekuporgatott sok évi keresményüket adott oda. V á g á n y János 210 koronát, Solti János 1000 koronát adott a jó nyereség reményében, Fodor Ferenc a Nyíri közvetítésével Pestre vitte a pénzét az ismeretlen „uri embernek” 650 korona értékben. Solti János a ki évek hosszú során napszámmal kereste és véresverjétkkel kubikolt míg 1000 koronát bírt összekuporgatni és a lelketlen kufárok ezt is elesalták tőle, de még számosan vannak a kik kisebb-nagyobb összegeket adtak, de nem tettek eddig feljelentést a jómadarak ellen. Nyíri a hevesi járásbíróság börtönében van letartóztatva. A hozzá intézet kérdésekre tagadó választ ad, a további vizsgálat és szembesítés azonban beismerésre fogja bírni.

— **Tüzek.** Tarnabodon e hó elején gondatlanságból tűz ütött ki a K a s s a Antal házában és el hamvasztotta 6 szomszéd házat és több mellék épületet a kár 3758 kor. melynek egyrésze a biztosítás által megtérül. Kiskörén e hó 3-án az Oláh Demeter háza gyulaadt ki, melynek oka kideríthető nem volt, a kár 400 kor. A lakóház biztosítva volt de a leégett istálló nem.

— **Ragadós száj- és körömfájás.** Kömlön az Engel Jakab bér gazdaságában ragadós száj- és körömfájás ütött ki. A közeli tiszánai vására a hasított körmű állatok felhajtását megakadályozza.

— **Lóosztályozás.** Folyó hó 22-én városunkban az esetleges mozgósítás céljaira lóosztályozás fog tartatni.

— **Écskafém-anyagok eladása.** A m. kir. államvasutak igazgatósága pályázatot hirdet écskafém-anyagok (fehér, sárga, vörösréz hulladékok, fémforgácsok stb.) eladására. Ajánlatok az igazgatósághoz (Budapest, VI. Andrassy-ut 73.) f. év április 28-án déli 12 óráig adandók be. Bántépénz 5%. Ajánlatok ugy az egyes hulladékok, mint részmenyiségre tehetők, a mire a miskolci Kereskedelmi és Iparkamara az érdekelteket figyelmezteti.

— **A Chic Parisien** 57. száma jelent meg tavaszi és nyári divatruhák kimerítő átméleti lábláját tartalmazza. Ezen szám külön melléklete a Blouse album 120 remek eredeti párisi és bécsi mintával. Dus tartalmával aránytalanul olcsó előfizetési áránál fogva különösen ajánljuk előfizetőnknek.

— **Vörösmarty-Album.** Kulturmissziót teljesít a „Pesti Napló” mikor minden esztendőben, díszes, ingyenes ajándékokban közelebb hozza, a nagy közönség szívéhez a nagy örökbecsű irodalmi és művészi alkotásokat és azzal, hogy megösmerteti, egyúttal meg is szeretteti a művészetet. Év-év után gyönyörű művészi ajándékokkal, ritka díszművekkel lep meg karácsonyra olvasóit a „Pesti Napló” ez a szó legnemesebb értelmében független szabadelvű és szókimondó lap és most Vörösmarty-nak a Szózat és a Vén cigány öserejű költőjének életrajzával egyben legkiválóbb alkotásait (Szózat, Szép Honka, Csongor és Tünde és számos mást) foglalja díszes albuma és adja karácsonyra ajándékol. A Vörösmarty-Album a Zichy Mihály-Album alakjában és nagyságában készül és e tartalmas díszkönyvet 20 nagy többszínben nyomott műmelléklet, továbbá 40—50 szövegkép fogja díszíteni. E gyönyörű könyvet karácsonyi ajándékol megkapja a „Pesti Napló” minden állandó előfizetője és díjtalanul megkapja mindama új előfizetője, aki egész éven át fél- vagy negyed-évenként vagy havonként, de megszakítás nélkül fizet elő a „Pesti Napló”-ra.

— **Jó tanács.** Mindazoknak, kik pázsított akarnak létesíteni, ajánljuk, hogy szerezzék be Mauthner Ödön esász. és kir. udvari makereskedéséből Budapesten a „Sétatéri” vagy a „Margitszigeti” fűmagkevetőket. Ezeket már 23 éve szállítja Mauthner Budapest és a Margitsziget oly bannulatra méltó és gyönyörű sétaterei részére.

— **La Mode Parisienne.** 41-ik száma most jelent meg. Ezen hírneves divatlap kiterjedtsége és egyszerűsége által nélkülözhetlenné vált a szakkörökben. Uj irányával areform mintákkal melyről szabásminta iv van mellékelve általános feltűnést kelt.

— **Ferenc József keserűviz.** Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a Ferenc József keserűviz valamennyi hasznosító vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmúlja. Kérjünk határozottan Ferenc József keserűvizet.

KÖZGAZDASÁG.

A sercegő üszök és az ellene való védő ojtás. A sercegő üszök (Charbon symptomatique) kórözdöknek, kiválóan szarvasmarhák, rendszerint halált okozó

megbetegedése. Rövid ideig (néhány napig) tart, magas lázzal és a test körülirt tájékanak megduzzadásával jár; e daganat helyén a szövetek szétesnek és gázbuborékokat tartalmaznak, miért is kézzel megnyomva, recsegés, sercegés érezhető, innen az elnevezés. Okozója egy Fester és Bollinger által felfedezett közep nagyságuanaerob bacillus, mely egyik végén sporát fejleszt. 1/2-3 éves szarvasmarhák a betegségre leghajlamosabbak, míg fiatalabbak és öregebbek kevésbé fogékonyak. Kivételesen a sercegő üszök sertésekben is előfordul. Védő ojtás által az állatok a sercegő üszök ellen mentesíthetők; az ojtóanyag e betegségben elhullott állatok izmainak és izom nedvének hosszabb hevítése által készül. Mesterségesen mentesített állatok ivadékai szintén mentesek a sercegő üszök ellen.

Az ojtást legtanácsosabb tavaszkor eszközölni, mert később a nyári melegben az állatok a két ojtás között az ojtás helyén könnyen fertőződnek s elhullnak. Nyáron sok a légy, s az állat folyton kénytelen a farkát csóválni, pedig az ojtási művelet után nyugodtan kell maradnia.

Az ojtást mindenkor lehetőleg szabadban kell végeztetni és sohasem zárt, poros helyiségben vagy istállóban. Az ojtást csak 5 hónapnál idősebb és 2 esztendőnél fiatalabb állatoknál végezzük, mert ilyenkor kapják meg a betegséget. Esetleg elővigyázatból 3 éves korukig is ojtathatók. Szopos borjukat és beteg állatokat nem szabad ojtani.

A sercegő üszök ellen kétszer kell ojtani. Elsőbben a gyöngébb ojtóanyaggal s 10 napra rá a II. erősebb ojtóanyaggal. Mindkét ojtási művelet alkalmával az ojtási eljárás ugyanaz. Mindenkor a fark alsó felébe krb. 1-1/2 arasznyi a végétől fecskendezzük be az ojtóanyagot. Minél lentebb ojtjuk a farkba, annak kisebb a lehetősége annak, hogy az ojtási helyen káros mikroorganizmusok elszaporodjanak, mert a farkrész itt merevebb s a hőmérséklet is legalacsonyabb.

Az ojtási műveletre legalkalmasabb egy erős 10 cm.³ ürtartalmu fecskendő, mely 1/2 cm.³-ekre van beosztva. Egy-egy 1/2 cm.³-es osztás pontosan 1 állatra való. Azonkívül szükséges még egy éles ár, amely 6—7 cm. hosszú legyen. Evvel az árral szurunk be először a beojtás helyén, hogy a kemény farkszövetben utat nyissunk a fecskendőnek.

A folyékony ojtóanyag, ahogyan az a forgalomba hozatik, a sercegő üszök szelidített spórát tartalmazó száritot izompornak bedörzsölő emulsiójó. Az ojtóanyagot beérkezése után egész felhasználásáig tartásuk jó hideg helyen. (Jégverem vagy pineében.) A beérkezése után legkésőbb 24 óra múlva mindenestre fel kell használni. Minden felszívás alkalmával fel kell azt rázni az üvegben és a fecskendőben, hogy a spórák a befecskendezendő mennyiségben egyenletesen eloszoljanak. Minden szarvasmarha a folyékony anyagból 1/2 cm.³ mennyiséget kap a farkába fecskendezve. Az egész művelet alatt a legnagyobb tisztaságra kell ügyelni mert csakis így hátríthatjuk el a káros utóbajokat, mint a kötősaövetet lobor, phlegmonét és általános fertőzési és csak így biztos, hogy az ojtóanyag jó hatása érvényesüljön. A fecskendő alaposan megtisztítva legyen, épenugy a kezek is tiszták legyenek, ojtási hely környékén a szört lapos ollóval lenyírjuk aztán szappannal megmossuk és utána tiszta gyapottal letöröljük.

Az oltás előtt az orvos elsőbben utat nyit a fark kötőszövetébe egy árral amelyet főfelé irányozva 6 cm. mélységig beszur. Amint az árat kihuzta, legott levezeti a fecskendőt s óvatos nyomással befecskendezi az ojtóanyagot a bőr alatti kötőszövetbe nehogy kifolyhasson. A bejutott ojtóanyagot még jobban rögzítjük, ha az ojtási helyet ujunkkal simítva nyomogatjuk.

Ha a beszúrás helyén véreés állana be akkor a vérrel együtt kifolyhat az ojtóanyag, ezért a vérzés mellett nem szabad ojtani. Ilyenkor vagy várunk egy kissé, vagy valamivel feljebb más helyen ojtunk. Az ojtóanyag kiszivárgását azáltal is megakadályozhatjuk, hogy a beoltás helyét gummi bandageval leszoritjuk. A bandageot azonban négy óra múlva le kell onnót venni az oltás elvégzése után a beoltás helyét gondosan tiszta vattával letöröljük. Egy kis véres szivárgás esetén még cinktapaszt tegyünk rá. Ha az első ojtás után csekély oedema lépne fel, az Goulard vizes borogatásra eltűnik.

CSARNOK.

Kiábrándulás.

Nem mondta senki, mégis tudtam
Hogy nem feledtél engemet
Nem mondta senki, mégis tudad
Hogy a szívem még a tiéd.

Néhány év óta nem beszéltünk,
Csak hébe-hóba jött egy hír,
Nem tudta senki; hogy titokban
Szívünk első szerelme sir.

II.

S félek, csalódní fogsz majd bennem.
A régi én már nem vagyok.
Hajamban itt-ott ősz szál csillog
S a lelkem úgy meg változott.

S félek, te sem vagy már a régi
S ez fáj. Kérdelem szívem: „Mibánt?”
És ez felel: „Nem ezt szereted
Nem ezt, hanem egy más leányt!”

ERDŐSI DEZSŐ.

Borter főhadnagy.

Irtá: NEMESKÉRI KISS JÓZSEF.

A kis boszniai helyőrség tisztjei együtt maradtak ebéd után a kávéházban. Künn esett az eső, finom esőcseppeiből mintha valami szürke fátyol szűrődött volna mely ráborult mindenre. Egyike volt azoknak a rettenetes délutánoknak, a mikor az unalom agyongyötri szinte megöli az emberek lelkét. A szobában nagy csöndesség volt, így hallották meg, a mikor Borter főhadnagy egyszerre felsőhajott. Mindenki feléje fordult. A kemény, daliás ember pedig, a kinek olykor hetekig sem hallották szavát, a ki híres volt a kérhetetlen szigorúságáról, kibámult a nagy szürkeségbe, arcán a meghatottság nyomain látszottak.

— Mi bajod, főhadnagy ur? szólt hozzá Garten Miklós, a kadét.

A főhadnagy nem válaszolt. Csak nézett nézett ki a szürkeségbe, aztán csöndesen szólt, szintén magának mondva.

— Milyen szomorú idő! Az ablakon lepergő esőcseppek szinte olyanok, mintha könnyek volnának...

Hirtelen elhallgatott. A tisztjek egyre jobban elesodálkozva néztek reá. Rideg, zárkózott ember volt Borter főhadnagy. Mint embert nem tudta kiismerni senki, mint katonatiszt egyikbe volt a legkiválóbbaknak. Suttogtak valamit, hogy valamikor a lovasságnál szolgált s hogy végre idekerült ebbe a kis bosnyák faluba baktisztnek, annak van valami nagy története. Bizonyosat nem tudott senki de arra esküdni mertek volna, hogy Borter főhadnagyot e pillanatban annak a régi történetének az emléke bántja. Unszolni kezdtek, hogy beszéljen, majd megkönnyebül. Borter főhadnagy elmosolyodott.

— Igazatok van, egy régi történet. Bécsben, az ulánusoknál szolgáltam, mint hadnagy. Az apám volt az ezredes. A tisztbiálón megismerkedtem X. gróf. Gábornak leányával. Járatos lettem a családhoz, bele-szerettem a lányba, az meg én belém. Ezt

meg is mondtuk egymásnak. Az apám észrevette a dolgot, puhatolózott és nem-sokára rájött, hogy a leányt nem szánták nekem nem is adnák semmiképpen. Azért tehát szüntessem be a tábornokéknál a látogatásaimat. En persze épen az ellen-kezőt cselekedtem. Feljártam még aztán titokban is találkoztunk a mikor a leány anyjával künn sétálgatott a Práterben, vagy a városban. Mindig tudtam mikor és hova mennek. Már menyasszonynak és vőlegénynek tekintettük egymást. En el-mondtam a leánynak mindent az akadályo-kat, ő csak azt felelte mindig szeretlek meghalnék nélküled. Tudtuk, hogy rendes uton nem boldogulunk, azért elhatároztuk hogy ha majd a bál lesz nálunk én fel-jövök s majd a leány az egész társaság előtt megkéri az én kezemet. A bál napja elérkezett. En éppen öltözködtem, a mikor egyszerre betoppán a szolgálattevő altiszt és hozza a parancsot, hogy azonnal menjek a kaszárnyába, onnan pedig egy szakasz ulánussal tüstént utazzam Prágába és maradjak ott harminc napig. A parancs apámtól az ezredestől jött. En elolvastam egyszer, kétszer aztán elmosolyodtam és a parancs hátára ezt irtam: Majd holnap!

Komoly szándékom volt elmenni a bálra de nem mehettem még sem, mert egy óra múlva betoppant atyám a kivel szörnyű jelenetem volt. A bál nélkülem esett meg de Prágába sem mentem. Ezért aztán hadi-törvényeszké elé citáltak és megfosztottak a tisztbi rangomtól. Közben nem volt rá mód, hogy még hírt is halljak a leányról. Azon a napon aztán mikor mint közlegény javában pucoltam a lovat az istállóban, beállit egy parasztfiu egy levéllel. Csak ez volt benne.

„Mi történt magával. — Miért nem jött el, talán meggondolta a dolgot? Tudom, hogy voltak akadályok, de most beszélni akarok magával, jöjjön fel hozzánk azonnal. Adél.”

Visszafeleltem, hogy én közember vagyok már, elvesztettem a tisztbi rangomat, az istállóból nem mehetek vizitbe, majd változ-nak a dolgok, ha igazán szeret, várni fog türelmesen. Ha akarnék se mehetnék mert hatvan napi kaszárnya áristomom van.

Erre a levélre is kaptam választ. Csak ennyit, fogadjá részvételemet, de nem vagyok abban a helyzetben, hogy közemberekkel érintkezsem.

Mintha fejbe ütöttek volna. Ugy éreztem magamat. A levelet eltettem. Attól kezdve úgy éreztem magam, mintha halálos beteg volnék. Egyszer láttam még a leányt az utcán, köszönni akartam de elfordította a fejét. En azután kértem áthelyezésemet. Tirolba kerültem. Két esztendő mult el. A másodiknak az elején olvastam a lapokban hogy a tábornok leánya férjhez ment Felsenberg gróf ulánusőrnagyhoz. Az én nagybeteg szívem meghalt. Egy évvel azután történt, hogy atyámat a király ki-tüntette s ő a kitüntetés helyett kegyelmet kért számomra a királytól. Megkapta. Engem, ki őrmester voltam kineveztek tisztihelyettesnek s áthelyeztek Triesztbe, hol az ezredes elmondotta, hogy néhány hét múlva megjön a hadnagyi kinevezésem is akkor ismét áthelyeznek, hogy hová, nem tudja. Néhány nappal azonban a ki-nevezés előtt kaptam egy levelet. Meg-ismertem az irást. Felsenberg őrnagy fele-sége azt írta, hogy néhány nap múlva hadnaggy leszek. Ő kivitte, hogy a férje ezredéhez tegyenek. Gyakori vendége leszek, titkolva a multat. Ha majd szemé-lyesen beszélhet velem, akkor szolgál-bővebb magyarázatokkal, most csak annyit ír még, hogy ne gondoljak felőle semmi rosszat, de epedve várja a találkozást elő-ször négy szem közt.

Haragosan gyürtem össze a levelet. Válaszom ez volt.

Grófné! Ön gyalázatosan viselkedett velem szemben, de jegyezze meg, hogy én nem leszek eszköz kitudhatja, hányadik eszköz, hogy gyalázatosan viselkedjék a férjével szemben. Mint közlegény én nem kellettem önnek, mint hadnaggy én uta-sitom vissza Ont. Nines mit magyarázni

a mi helyzetünkön, a mi becsületes emberek előtt világos. En nem fogom Önöket láto-gatni, hisz a viszonyok kényszeritenek, de jaj Önnek, ha egy pillanatra is másképpen mer velem szemben viselkedni mintha először látott volna életében.

A levelet elküldtem. Egy pillanaton nagyon brutálisnak tartottam a dolgot de aztán eszembe jutott minden és megbékül-tem a tettemmel. Nem vagyok gróf, apám polgár ember volt és érdemeivel szerezte rangját, büszke volt és becsületes. En is az vagyok.

Negyednap megkaptam a kinevezésemet és rögtön utaztam új állomásomra. Közel tízenyole órát ültem vasuton s mikor megérkeztem egy régi jó pajtásom fogadott a vasuton és pedig azzal a hírrel, hogy pihenhetek. Felsenberg ezredes nem kívánja hogy elmenjek a felesége temetésére, hiszen nagyon fáradt lehetek. Hanem más-nap reggel beszélni akar velem.

Kábrltan hallgattam a szavakat. Majd rémültem kérdeztem:

— Az ezredesné temetésére? Hát meg-halt az ezredesné? Hogyan? Mitörtént?

— Tegnapelőtt délután kilovagolt, lová-val együtt leesett egy szikláról s össze-zuzta magát. A szikla alatt találták meg. Senki sem tudja megérteni, hogy merész-kedett oda lóháton, valóságos isten kísértés még a legjobb lovasnak is.

Siettem a kaszárnyába, átöltözködtem és mentem a temetésre. Mikor a temető-ből visszajöttem, tüstént hivatott az ezredes. Csak most láttam mennyire meg van törve. Mikor beléptem helylyel kínált meg s csak annyit szólt:

Magánügyben kérttem. A feleségem mielőtt ki lovagolt (e szót szomoruan hang-sulyozta) egy csomagot adott át. Mi van benne nem tudom, hiszen le van peesételve de hozzám intézett levelebe arra kért, hogy önnek adjam át, mert ami ebben meg van írva, ahhoz csak Önnek van joga. Miért nem tudom.

Ime a csomag, én tiszteletben tartom egy halott titkát. Előttem titok marad örökre.

Előttem is ezredes ur feleltem. Nem értem az egész dolgot erre esküszöm, de én sem akartam kutatni a halott titkát. E szavakkal a kandallóba dobtam a csoma-got. Némán álltunk a tűz előtt, a mint emésztette a papiresomót. Egy lap fölper-dült a zsarátnok közül s rajta egy pillana-tig el lehetett olvasni e szót: Naplóm. Azután semmivé lett minden.

Némán fogtunk kezét az ezredessel. Künn épen olyan bus idő volt mint most, az ablakon úgy peregték alá a vizesöppek mintha könnyek lennének.

KLEIN ÁRMİN

szoba, cim- és templomfestő

HEVESEN.

Elvállal a legujabb minta szerint szobák és szoba-padlók festését, képkeret aranyozást, nedves falak szárazzá tételét a legujabb módszer alkalmazásával.

SCHNEID Kőhögési tea és hurút por
gyógyszerész-féle

a St. Georgs-gyógyszertárból Wien V/2 Wimmergasse 33. Orvosi rendellet szerint készítve Jótékony hatással bír a lélegző szervekre, nyálkaoldó köhögési inger csökkentő, a rekedtséget és torok-osiklandozást megszünteti. Por 50 kr., a hozzá való tea 50 kr. Postai szállítás 20 kr. csomagolási díj portó nélkül. 2 csomagnál kevesebb nem küldünk. — Kérjük, a Szent György-féle gyógyszertár védjegyét figyelembe venni, ezen hirdetést pedig kívánjuk és megőrizni sziveskedjék.

Magyar festék-, kence- és lakkgyár

KRAYER E. és Társasága

József főherceg udvari szállítója, a magyar államvasutak és más nagy vállalatok szállítója

BUDAPEST, V., VÁCZI-ÚT 6. SZÁM.

REICH L. FIAI

Öreggyárosok, cs. és kft. udvari szállítók

BUDAPEST, VII. ker., Lövöldetér 2. szám.

Ajánlják legjobb minőségben gyártott Syphon- és gazesuo palackokat legolcsóbb árak mellett és pedig

1 Lada kb. 200 drb. 16 oncelás sima, fehér v. világos kék (aqua-marin) színt Syphonpalackot talppal vagy talp nélküli: 62 korona

1 Lada kb. 200 drb. gazesuo palackot gummyörrel és üveg-golyóval ellátva, fehér vagy világos kék (aqua-marin) színt, magas vagy alacsony alak 52 korona

Szállítás a csomagolást beleértve, budapesti pályaudvar bérmentve, kézpénzítés ellenében 3% scenó — 10 lada rendelés után 5% rabatt. Más nagyságok és különféle általunk törvényesen védett alakokat megfelelően olcsón szállítunk. Prezent iratok vagy cégvédelmi kérelmek az elkészítési díj mellett azárulnak, ellenben az alak és kiadást költség nem számítanak. Megjegyzük még, hogy megvizsgált 30 létkör nyomású Syphonpalackaink Magyarországon csak kizárólagosan követelt a mi gyárunkból szerkesztők be-

MAGYAR IPAR

Következőn felsorolt saját készítményű jó minőségű árúinknak **árjegyzékét** áttekinthetőre ajánljuk.

1 drb. bécsi piros paplan	1 frt 80
1 . . . . . bordon	2 60
1 . . . . . Satin Cachmir paplan	3 80
1 . . . . . atlasz Cachmir paplan	5 20
1 . . . . . selyem atlasz	8 50
3 réssű volin matrész	4 50
3 . . . . . Crin de africque	7 . . . . . —
3 . . . . . szőr	10 . . . . . —
3 . . . . . szőr	14 . . . . . —
1 . . . . . szalmaszék létrűve	2 20
1 drb. acél sodrony ágybetét	5 50
1 . . . . . párnázott ruganyos matrész	15 . . . . . —
1 . . . . . összehajtható vaságy tengerifü matrészal	10 . . . . . —
1 drb. flanel takaró	1 50
1 . . . . . asztal, 2 ágyterítő	5 50

Gichner Mór és Testvére BUDAPEST
Üllői-út 3. sz.
1902. augusztus hó 1-től IV., Múzeum-körút 27.

Budapesti malomépítészeti és gépgyár

PODVINECZ ÉS HEISLER

BUDAPEST, VACZI-ÚT 14/V.

GYÁRT:

BENZIN MOTOROKAT ÉS BENZIN LOKOMOBILOKAT
széles sebességgel 2-50 lóerőig.

Megbízható képviselők kerestetnek.

Uj! Csodahangszer, a Trombinó. Uj!

Ön minden tanítás és hangjegyzet nélkül, azonnal a trombinóval a legszébb dalokat, tüneményeket, indulmányokat, egyimint: „Säckingeni trombitást”, „Bei nicht böse”, „Verlassen verlassen”, „Gesper”, „Die Post im Walde”, „Radetzky-Induló”, „Jagdsignale”, „Du mein Otri”, „Landstreicher”, és még több mint 200 más válogatott zenedarabot a mi ajzommal 18 hangú Trombinóval alkál trombitázhat.

A trombinó a legesszécsőbb taklímány a jelen kornak, mely mindenütt feltűnés kelt, különösen ha valaki úrammágnak kíséretben mint trombinó virtosa lép fel, holott ezen tudásért sokkal kevesebb sejtés van. Számtalan dal jöhet elő a csodás hangszertől, csupán a hozzá való hangjegyzet beállításával. — Először zene, szép, erős hanggal. — Szókratész utáni zene a csodában, hírességekben és ünnepeken, legújabbakban pedig kirándulásokon, kerékpáron, gyalog, kocsin vagy sokaságok. Ezek kíséretre és tánczene játékszára is igen alkalmas. A Trombinó ára könnyű utasítással: I-fajta finoman nikkelezve 49 hanggal 3 frt 50 kr. II-fajta finoman nikkelezve 18 hanggal 6 frt. Kosztasallagok az I. fajtaban 30 kr. II. fajtaban 50 kr. Kizárólagos átvétel után vételi: Kertész Heinrich Wien. I. Fleischmarkt Nr. 18-992.

Tanningene a legneveltebb és hajfestő szert legesszécsőbb színező, tanna és fekete. Ár 6 kr.

OSAN a szájak és fogaknak legesszécsőbb az 88 fill.

ROZSATEJ a legesszécsőbb színező szert. 1 frt 2 kor. Ehez 10 fill. hűtés, balzsam-száppas 60 fill.

Czerny-féle keleti. — Kizárólagos átvétel után vételi: Czerny J. Lajos, Bécs, VIII., Carl Ludwigstr. 6. Fajtatulási hely: Czerny J. Lajos, Bécs, VIII., Carl Ludwigstr. 6.

Fontos minden menyasszonynak!

Szükséglete beszerzése előtt ne mulassza el

Tausky J. Fiai

ruha- és fehéromlök-gyártók

Pozsony

a speciális árjegyzékkel, mely különféle czélszerűen összeválogatott kelengye-köftésvegteseket tartalmaz, bérmentesen megköszön.

Megbízható öző! Pontos hízelgetés!
Jutányos szabott árak!
Kiváló munka! Jó anyag!

DEHMAL KÁROLY

zongora-gyáros

kizárólag kitűnő külföldi gyártmányok raktára és kölcsönző-intézet

Budapest, IV., Károly-körút 20.

VIDÉKI TAKAREKPÉNZTÁRI RÉSZVÉNYEKRE, BORSJEGYEKRE, ÁLLAMPAPIROKRA KÖLCSÖNT

ADUNK KÉNTHELES VÉTCAPITÉSI FELVÉTELEK SELLETT. FELVILÁGOSÍTÁSUNK INGYENES.

HECHT BANKHÁZ

BUDAPEST, FERENCZKERT 6.

SZABADALHAKAT ÉRTEKESÍTŐ VÁLLALAT

PÁSZTOR (TÖRV. BEJ. CZÉK)

BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRÚT 12.

Megszerez szabadalmakat, ünnepek, találmányokat, belajstromoz védjegyeket és musirákat.

FELVILÁGOSÍTÁS GYITALAK.

Vérgyógyítás (Hemopatia). Uj és eredeti 15 év óta kipróbált gyögmód, a mely hazánk és a külföld jobb köreiben általános elismerésnek örvend. Rendkívüli jó sikerrel lesz alkalmazva asthma, szív-, gyomor-, hólyag- és idegbajokban, vér- és bőrbántalmak ellen és kizárja az elmezavar és szélhűdés beálltát. A kezelése kelemes, nem gátolja a beteget napi foglalkozásában és tartós, gyökeres gyógyulást eredményez. E gyögmód megalapítója **Dr. Kovács J.** fővárosi orvos, a kinek **Budapestben, V., Váci-körút 18. sz.** alatt egy, ezen célra berendezett orvosi rendelő intézete van, melyet mindazoknak legmelegebben ajánljuk, a kik a fent elősorolt bajok valamelyikében szenvednek. Dr. Kovács J. levélbeli megkeresésre készségesen válaszol.

LOHR MÁRIA

esipke-, vegyészeti tisztító és műfestő intézete

(ezelőtt Kronfusz.)

Megbízások átvételnek:

VIII., Baross-utca 85. — Telefon 5708.

NEUSTEIN FÜLÖP

ozukrozott hashajtó labdacsai

mit már évek óta a leg-15-letőbb orvosok, mint has- és oldószert ajánlanak, nem gátolják az emésztést és teljesen ártalmatlanok. Czukrozott külsejük végett még gyermekek is szivesen veszik. Egy 15 pillulát tartalmazó doboz 30 fill., egy tekercs, mely 8 dobozt, tehát 120 pillulát tartalmaz, csak 2 kor. — 2 kor. 45 fill. előleges beküldése után 1 tekercs portómentesen küldetik meg.

Óvás! Utazásoktól különösen óvakodjunk.

NEUSTEIN FÜLÖP

„Szent Lipóthoz” címzett gyógyszeriara Wien, I., Plankengasse 6.

The Neuchatel Asphalte Company Limited

BUDAPESTRŐL.

a munkálatokat tavaszra újra megkezdi.

Elvállal mindennemű aszfalt munkálatokat, egyimint: járdák, konyhák, folyosók és nedves falak szárazzá tételét a legjutányosabb árak mellett.

VÖRÖSMARTY-ALBUM

Ingyen!

A Pesti Napló, amely eddig az Ember tragédiáját, Arany János balladait Zichy Mihály illusztrációival, Katona József Bánk bán-ját, a Himfy-albumot, a Költők-Albumát tavaly a remek kivitelű Zichy-Albumot, stb. adta olvasóinak a könyvpiacon általános feltűnést keltő kiállításban, az idén eddigi kiadványait felülmúló fényvel és pompával, a Vörösmarty Mihály-Albumot fogja olvasóinak karácsonyi ajándékkul adni.

A Vörösmarty-Album, a Zichy-Albumnál is díszesebb kiállításban nagy kvart alakban fog megjelenni. Magában foglalja a költő életrajzát. Csongor és Tündét, Vörösmartynek e kedves drámai költeményét, a Szózatot, a Vén cigányt, Szép Ilonkát és Vörösmartynek legkiválóbb alkotásait, kiváló művészek eredeti festményeivel és rajzaival, 20 műmellékletben és számos szövegbe nyomott képpel és illusztrációval, a valóban remek kivitelű műlapoknak egy része gyönyörű színnyomásu lesz, amilyen eddig alig jelent meg magyar díszműben. A Vörösmarty-Albumot megszerezhetik mindazok, akik a Pesti Naplóra, amely a legrégebb, legfüggetlenebb és egyike a legelterjedtebb politikai napilapoknak, egy évre előfizetnek.

Akik most lépnek az előfizetők sorába és akár havonta is, de állandóan, legalább egy évig előfizetők maradnak, szintén megkapják a Vörösmarty-Albumot. Minden félreértés elkerülése végett megjegyezzük, hogy akik a Zichy-Albumot az 1903. évre való előfizetés alapján tehát 1903. évi ajándékkul kapják, azok a Vörösmarty-Albumot csak úgy kapják meg, ha újra egész évre előfizetnek.

A Pesti Napló előfizetési ára: Egész évre 28 kor., félévre 14 kor., negyedévre 7 kor., egy óra 2 kor. 40 fillér.

Szerkesztősége és kiadóhivatala: Budapest, VI., Andrásy-ut 27. szám alatt van.

Szőlőlugast ültessünk

minden ház mellé és házi kertjeinkben.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak

alkalmas fajokat ültettek, azok idővel ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitűnőbb muskataly és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legregebbek is, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébként használható részekből. Ez a legháladosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó színes fénynyomatú katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetük meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja. Éremléki cím: szőlőültetvény Nagykágya, u. p. Székelyhid.

1.000.000

KORONA ESETLEG A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY!!

JEGYZÉKE az
55,000 nyereménynek.
Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben:
1.000.000 korona.

As összes nyeremények 6 hónap alatt kirosoltatnak és készpénzben fizetendők.		Korona
1 jutalom	600000	
1 nyer. á	400000	
1 " "	200000	
2 " "	100000	
1 " "	90000	
2 " "	80000	
1 " "	70000	
2 " "	60000	
1 " "	50000	
1 " "	40000	
3 " "	30000	
3 " "	25000	
3 " "	20000	
3 " "	15000	
36 " "	10000	
67 " "	5000	
3 " "	3000	
437 " "	2000	
503 " "	1000	
1528 " "	500	
140 " "	300	
34450 " "	200	
4850 " "	170	
4850 " "	130	
100 " "	100	
4350 " "	80	
3350 " "	40	
55,000 nyer. és jut. kor. összegben	14.459,000	

Kiváló szerencse Jöröknél

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk. Kilenc millió koronánál többet nyertek nálunk nagyrabecsült vevőink.

Az egész világ legesélydusabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nemsokára újból kezdetét veszi.

110,000 sorsjegy 55,000

pénznyereménnyel sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen Tizennégy millió 459,000 koronát, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az I-ső osztály eredeti sorsjegyeink tervszerű betétjei a következők:

egy nyolcad (1/8) frt —.75 vagyis 1.50 korona
egy negyed (1/4) " 1.50 " 3.—
egy fél (1/2) " 3.— " 6.—
egy egész (1) " 6.— " 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy a pénz beküldése ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk azonnal, de legkésőbb

f. év április hó 27-ig

bizalommal hozzánk küldeni

Török A. és Tsa.

bankháza

— BUDAPEST. —

Hazánk legnagyobbosztálysorsjáték-üzlete

Főáruházi osztálysorsjáték osztályai:

Főüzlet: VI., Teréz-körút 46/a.
Fiókok: 1. Váci-körút 4.
" 2. Múzeum-körút 11.
" 3. Erzsébet-körút 54.

Rendelőlevelével levágandó. **TÖRÖK A. és TÁRSA** bankháza Budapest.

Kérek részemre ..... I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervszettel együtt küldeni.

(utánvételezni kérem) (A nem)
Az összeget ..... korona összegben (postautalvánnyal küldöm) (tetsző)
(mellékelem bankjegyekben (bélyegekből)) (törlendő)

Pontos cím: .....

SERPENTINA

EZÜSTÖZŐ ÉS EZÜSTTISZTÍTÓ SZER.

Szenzációs ujdonság a vegyészeti terén.

Az 1901. évi brémai kiállításán a nagy arany éremmel kitüntetve.

Törvényesen védve!

Ezen ezüstöző és ezüst tisztító szerrel egyszerű bedörzsölés által minden oly tárgyat, melyek sárga, vagy vörösréz, alpacca, pacfon, alfenida és nikkelezüst fémekből vannak készülve, a valódi ezüstről allig megkülömböztethető ezüstéres áthuzattal van be és a valódi ezüst evő eszközök, tálak és egyéb disztárgyaknál, melyek már hosszas használat által kissé kopottak, egészen új ezüst színt és fényt idéz elő, akár csak most kerültek volna ki a gyárból. Nélkülözhetetlen minden nagyobb háztartásban Casinók, Kávésok, Szállodások és Vendéglősöknél. — 1 üveg ára használati utasítással együtt 60 fillér.

MINDENÜTT KAPHATÓ.